

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-127/24-L
Sp. zn. ČŠIL-S-24/24-L

Název	Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Liberec, Šamánkova 500/8, příspěvková organizace
Sídlo	Šamánkova 500/8, 460 01 Liberec
E-mail	info@oalib.cz
IČO	46 747 966
Identifikátor	600 010 571
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Regina Pfannenstielová
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Šamánkova 500, Liberec
Inspekční činnost na místě	6. 2. 2024 – 8. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Liberec, Šamánkova 500/8, příspěvková organizace (dále „škola“) dlouhodobě vzdělává žáky v odborných ekonomických oblastech využitelných v širokém spektru zaměstnání. Kapacita školy 530 žáků je rozdělena do tří maturitních oborů vzdělávání, 63-41-M/02 Obchodní akademie, 68-63-M/01 Veřejnosprávní činnost a 78-42-M/02 Ekonomické lyceum. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo v 16 třídách 485 žáků, z toho 22 se speciálními vzdělávacími potřebami a dva s odlišným mateřským jazykem. Pro tři žáky byly vypracovány individuální vzdělávací plány.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která je ve vedoucí funkci druhým rokem, má jasně formulovanou vizi reflektující moderní trendy ve vzdělávání i nabídku trhu práce. Vizi ředitelka operativně aktualizuje s ohledem na vývoj školy a postupným plněním jednotlivých, zatím krátkodobých cílů (např. sjednocení termínů odborné praxe se zahraničními stážemi, návrat k organizaci harmonizačních dnů po covidovém období). Významným krokem ke zlepšení podmínek vzdělávání je přechod na nový operační systém a využití cloudových služeb. Dalším významným krokem ke splnění dílčího cíle se stalo zajištění online licence pro výuku psaní všemi deseti prsty. Se strategií rozvoje školy je seznámen pedagogický sbor, který svými aktivitami účelně přispívá k naplňování jednotlivých cílů. Vedení školy v souladu s vizí provedlo aktualizaci školních vzdělávacích programů všech vzdělávacích oborů, podle kterých jsou žáci vzděláváni již druhým rokem. Ve shodě se strategií školy a v souladu s právními předpisy má škola jasně nastavená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti. Vedení školy cíleně podporuje spolupráci s relevantními partnery a efektivně využívá výsledky spolupráce ke zkvalitňování činnosti školy. Cíleně sleduje vývoj na trhu práce a dle požadavků zaměstnavatelů upravuje školní vzdělávací plány. Svým přístupem spoluvytváří pozitivní klima školy, které podporuje učení každého žáka.

Pedagogický sbor se v době inspekční činnosti skládal z 48 pedagogických pracovníků včetně ředitelky a jejího zástupce, jednoho školního psychologa a jedné asistentky pedagoga. Čtyři učitelé si doplňovali nebo zvyšovali kvalifikaci studiem. Vedení školy má vypracovaný přehledný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s přesně určeným typem a obsahem vzdělávání. Plán hospitací je realizovaný na úrovni předmětových komisí. Hospitace vykonává ředitelka i předsedové předmětových komisí. S výsledky předsedů je následně seznámeno vedení školy. Závěry z hospitací obsahují vhodná doporučení, přiměřeně se promítají do práce metodických orgánů. Vedení školy svou aktivní účastí na poradách předmětových komisí získává jasný přehled o stavu odborného vzdělávání i vzdělávání ve všeobecných předmětech a dokáže tak operativně reagovat na zjištěné nedostatky a přijímat okamžitá opatření s nastavením podmínek pro zkvalitňování vzdělávání. Nejsou výjimkou vzájemné hospitace jednotlivých učitelů, převážně začínajících učitelů, kterým vedení školy pro lepší adaptabilitu a orientaci v pedagogickém procesu zajišťuje mentory se značnými pedagogickými zkušenostmi.

Osobnostnímu rozvoji žáků napomáhá činnost školního poradenského pracoviště. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou zaměřeny na péči o žáky s potřebou podpůrných opatření, kariérové poradenství i realizace aktivit v rámci primární prevence. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že od března 2023 posílilo školní poradenské pracoviště o pozici školního psychologa. Školní psycholog se věnuje převážně individuální formě konzultací

zejména žákům. Jeho aktivita je omezená, neboť škola neposkytuje skupinovou formu práce (např. mapováním klimatu ve třídách). Příležitost k využití potenciálu školního psychologa se nabízí v oblastech poskytování dalších přínosných metod práce (např. zapojit se aktivně do harmonizačních dnů školy).

Škola identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a nastavuje odpovídající podpůrná opatření pro jejich vzdělávání, přenos informací je plně funkční. Kariérové poradenství je zaměřeno na podporu žáků v oblasti orientace na trhu práce i možností jejich další studijní dráhy. Přirozeným nástrojem je přehledně zpracovaná preventivní strategie školy včetně prevence nežádoucích projevů chování žáků. Její efektivitu zvyšuje škola organizováním tematicky zaměřených a odborně vedených besed, přednášek a preventivních programů. K rozvoji sociálních kompetencí žáků a vytváření příznivého klimatu v nově utvářených kolektivech přispívá pravidelné konání harmonizačních kurzů pro první ročníky. Účinným nástrojem k eliminaci výskytu nežádoucích jevů mezi žáky je rovněž včasná intervence školy při prvotních projevech rizikového chování formou individuálních pohovorů. Schránka důvěry není příliš využívána, žáci sdělují své problémy během osobních jednání s třídním učitelem, výchovným poradcem nebo školním psychologem. Organizování a náplň preventivních aktivit vychází také z pravidelně realizovaných dotazníkových šetření zaměřených na klima třídy i celkové klima školy.

Vhodné vzdělávací podmínky vedení školy zajišťuje prostřednictvím optimálních ekonomických antecedencí pro vzdělávání, které jsou vlivem vícezdrojového financování dostačující. Průběžně modernizuje prostředí školy (např. nízkoenergetické osvětlení) i učební pomůcky a pečuje o jejich účelné využívání. Účelné zapojení se do velké škály dotačních programů a jejich efektivní využívání zajišťuje škole rozšiřování materiálního vybavení a přeshraniční mobilitu žáků. V rámci doplňkové činnosti vytváří a tiskne svým žákům učební texty pro odborné předměty.

K eliminaci rizik úrazů škola realizuje opatření vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví formou vnitřních předpisů a pravidelných instruktáží žáků a zaměstnanců. Preventivně organizuje každoročně cvičný poplach. Technicky zabezpečila vchody do objektu.

Škola nemá vlastní zařízení školního stravování, stravovací služby žákům zajišťuje smluvně prostřednictvím soukromé firmy. Žáci využívají nabídku školní prodejny a potravinových automatů. Na zvážení je vhodnost nabízeného sortimentu. V klidové zóně mohou žáci využít zařízení k ohřevu vlastního pokrmu. V rámci vzdělávání jsou žáci vedeni ke zdravému stravování a ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny navštívené hodiny byly dobře připravené a promyšlené. Společným znakem hospitovaných hodin byla pozitivní pracovní atmosféra. Vztah mezi pedagogy a žáky byl založen na vzájemném respektu a individuálním přístupu k žákům. Ve výuce převažovala efektivní frontální výuka s řízeným dialogem se žáky, často doplněná jejich samostatnou prací. V malé míře byla zařazena práce ve dvojicích nebo skupinová práce, která by podněcovala žáky k dodržování předem známých pravidel a vzájemné spolupráci. Všichni žáci plnili stejné úkoly, učitelé jejich práci nediferencovali s ohledem na odlišné aktuální vzdělávací možnosti a rozdílné pracovní tempo žáků. Využití digitálních technologií ve výuce bylo v jednotlivých hodinách na různé úrovni. Vyučujícími byla využívána většinou účelně (prezentace, obrázky, grafy, videa), v ojedinělých případech se školní nebo vlastní technikou pracovali přímo žáci (kvízy, praktické úkoly). V některých hodinách

byly efektivně využity jak pro podporu názornosti, tak pro uplatnění moderních metod výuky.

V úvodu byli žáci seznámeni s tématem hodiny a kritérii hodnocení. Během výuky jim byl poskytován dostatek času pro zpracování úkolů za současné průběžné nápomoci učitele. Žáci dodržovali nastavená pravidla, respektovali stanovené postupy práce. Reagovali na dotazy vyučujících, bez problémů vyjadřovali svůj názor. V průběhu vyučovacích hodin byla hodnocena jejich aktivita, což vedlo ke zvýšení pozornosti a posílení další činnosti. Osvědčeným způsobem práce byly úkoly zadávané pomocí pracovních listů. Ve většině hodin učitelé účelně využívali mezipředmětové vztahy. V některých hodinách efektivně pracovali s chybou s ohledem na vlastní učení žáků. Ti získávali od vyučujících zpětnou vazbu o svých vzdělávacích výsledcích zpravidla prostřednictvím stručného hodnocení jejich okamžitých výkonů. Jen výjimečně však při tom byla žákům poskytnuta formativní zpětná vazba motivující je k dalšímu učení a reflektující jejich individuální pokrok. Nedostatkem většiny vyučovacích hodin bylo chybějící sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků a časově omezené nebo vůbec nerealizované závěrečné shrnutí probraného vzdělávacího obsahu se zhodnocením vyučovací hodiny a stanovením následných výukových cílů.

V hodinách ekonomických předmětů (účetnictví, elektronická komunikace) a matematiky učitelé vedli žáky k logickému myšlení, k používání správné terminologie i praktické aplikaci získaných poznatků při řešení vhodně zvolených úloh samotnými žáky za přiměřené podpory učitele. Důraz byl kladen na čtení s porozuměním, což bylo předpokladem správného pochopení zadání a vyřešení zadané úlohy. V rámci odborných ekonomických předmětů jsou žáci velmi dobře připravováni ke studiu na vysokých školách.

V hodinách českého jazyka a literatury vyučující dbali na plynulé a spisovné vyjadřování žáků v celých větách. Vedli žáky k vyhledávání a třídění informací v zásadách kritického myšlení, k samostatnosti a zodpovědnosti za své učení, k přemýšlení v souvislostech. Opomenuto nebylo ani vysvětlování neznámých slov v textu. Vhodně byly rozvíjeny klíčové kompetence žáků.

Vzdělávání v cizích jazycích bylo na vysoké úrovni. Žáci prokazovali výborné znalosti. Výuka směřovala k praktickému využití osvojených dovedností v běžných komunikačních situacích. Vedle poslechu a práce s textem byl kladen důraz na souvislý mluvený projev, což je předpokladem úspěšného vykonání maturitní zkoušky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola přijímá uchazeče o vzdělávání do všech realizovaných oborů na základě kritérií založených na jednotné přijímací zkoušce (cca 83 %) a vzdělávacích výsledcích v předchozím vzdělávání (cca 17 %). Dlouhodobý převis poptávky umožňuje škole přijímat ke vzdělávání žáky s převážně velmi dobrými studijními předpoklady.

Vzdělávací výsledky žáků jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány na úrovni vyučujících jednotlivých předmětů, třídních učitelů a na konci klasifikačních období i na úrovni pedagogické rady a vedení školy. Učitelé využívají standardní hodnotící nástroje. Četnost dílčí klasifikace upravuje školní řád. Zákonní zástupci jsou se vzdělávacími výsledky žáků seznamováni prostřednictvím elektronického informačního systému, na třídních schůzkách a v případě potřeby i v rámci přímé komunikace. Omluvená absence žáků je průměrná a výrazně neovlivňuje výsledky vzdělávání žáků. V posledních dvou školních letech prospělo na konci druhého pololetí s vyznamenáním v průměru 42 % žáků, neprospěli pouze

jednotlivci. Prostor k dalšímu zlepšení nabízí systematické využívání externích systémů k hodnocení vzdělávacích výsledků a jejich analýza ve vztahu k autoevaluaci školy.

Cennou zpětnou vazbu a srovnání v rámci celé republiky poskytují škole výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky. Jejich úspěšnost je ve všech zkušebních předmětech napříč všemi obory vzdělání v daných skupinách oborů dlouhodobě nadprůměrná. Při souhrnném hodnocení vždy za jarní i podzimní zkušební období (po případných opravných zkouškách) neuspěl ve společné části maturitní zkoušky od roku 2019 pouze jeden žák z celkem 547 maturujících. Z volitelných zkušebních předmětů upřednostnili žáci školy ve stejném období cizí, převážně anglický jazyk. Matematiku si zvolilo v průměru 16 % žáků, nejvíce v oboru vzdělání Ekonomické lyceum (34 %), nejméně v oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost (4 %). Škola přijímá opatření ke zvýšení zájmu o tento předmět v oblasti efektivity vzdělávání, nabízí volitelné semináře, vyučující iniciativně organizují motivační matematickou soutěž.

Škola identifikuje nadané a talentované žáky. Rozvoj jejich specifických zájmů podporuje prostřednictvím volitelných předmětů i prostřednictvím projektu fiktivní firmy. Mobilitu žáků dlouhodobě posilují zahraniční exkurze, výjezdy žáků v rámci projektu Erasmus+ či realizace odborných praxí v zahraničí. Řada žáků reprezentuje školu v odborných, jazykových či sportovních soutěžích, ve kterých dosahuje významných úspěchů často na celorepublikové či dokonce mezinárodní úrovni (mj. Veletrh JA EXPO Praha, Mezinárodní veletrh fiktivních firem).

Škola se vyznačuje značnou zahraniční spoluprací s odbornými firmami, která započala v roce 2005. Kromě praktikovaných krátkodobých stáží jsou nově v rámci projektu zavedeny i dlouhodobé stáže.

Škola nadstandardně sleduje úspěšnost svých absolventů. V dalším studiu jich na českých vysokých školách pokračuje v průměru kolem 80 %, na vyšších odborných či jazykových školách 6 % a na školách v zahraničí 2 %. Na pracovním trhu nachází uplatnění přibližně 10 % absolventů. Na úřadech práce zůstávají evidovaní každoročně pouze jednotlivci.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy.
- Zavedení dlouhodobých zahraničních stáží přispělo k prohloubení jazykových i odborných znalostí žáků.
- V souladu s koncepcí rozvoje školy nové ředitelky došlo k efektivní změně operačního systému s přechodem na MS Office. Software mohou používat žáci i mimo školu.

Silné stránky

- Škola vede žáky k rozvoji podnikatelských kompetencí aktivní účastí v projektu fiktivní firmy. (1.2)
- Škola se aktivně zapojuje do projektů umožňujících žákům pobyt na zahraničních stážích pro získávání jazykových zkušeností a odlišností jednotlivých kulturních hodnot. (1.5)
- Žáci dosahují dlouhodobě výborných výsledků vzdělávání v jeho průběhu i při jeho ukončování maturitní zkouškou. (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V nízké míře bylo ve sledované výuce registrováno samostatné vyhledávání informací. Ojedinelé bylo zaznamenáno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vedení žáků k samostatnému vyhledávání informací jak z tištěných publikací, tak z digitálních zdrojů spojeným s ověřením důvěryhodnosti zdroje.
- V závěru hodin vyčlenit čas na žákovo hodnocení své dosavadní činnosti, úspěchů i chyb v proběhlé hodině.
- Ve výuce diferenciovat s ohledem na odlišné aktuální vzdělávací možnosti a rozdílné pracovní tempo žáků a následně volit různé formy a metody práce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. j. ZL-37/17-Š, ze dne 27. 6. 2017, s účinností od 1. 9. 2017
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, Liberec, Šamánkova 500/8, příspěvková organizace k 1. září 2022, ze dne 7. června 2022
3. Koncepce rozvoje 2022–2028, ze dne 1. 9. 2022, aktualizace ze dne 5. 2. 2024
4. Organizační řád, ze dne 1. 9. 2023
5. Školní řád platný ve školním roce 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
6. Řády odborných učeben, školní rok 2023/2024
7. Plán práce školy pro školní rok 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
8. Plány práce předmětových komisí pro školní rok 2023/2024, ze dne 31. 8. 2023
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
10. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://rejstriky.msmt.cz> ke dni inspekční činnosti
11. Seznam zaměstnanců, osobní spisy (vybraný vzorek)
12. Záписы z pedagogické rady ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024

13. Školní vzdělávací programy, školní rok 2023/2024
14. Školní matrika vedená elektronicky (vybraný vzorek)
15. Příjímací řízení (kritéria přijímacího řízení), školní rok 2023/2024
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
17. Rozvrhy vyučovacích hodin učitelů a tříd, školní rok 2023/2024
18. Třídní knihy elektronické, školní rok 2023/2024
19. Složky výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků (vybraný vzorek)
20. Doklady o ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, maturitní období 2022 až 2023 (vybraný vzorek)
21. Výkazy M 8
22. Dokumentace ke zhodnocení bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, aktuální stav
23. Dokumentace ke stravování
24. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy (kalendářní rok 2023)
25. Inspekční zpráva čj. ČŠIL-729/21-L, ze dne 19. 11. 2021
26. Webové stránky školy na adrese <https://www.oalib.cz>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Kočí, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Machačný, školní inspektor

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka

8. 3. 2024